

Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus, hankeavustus 2021 - Hankekortti

Hankekortin tiedot julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Yhdessä kohti turvallisempaa liikkumista - Ikäihmisten liikenneturvallisuushanke Heinolassa

Vastuutaho, yhteyshenkilö	Heinolan kaupunki, Keijo Houhala, teknisen toimen johtaja keijo.houhala(a)heinola.fi	
	Harri Kuivalainen, kaupunginarkkitehti, harri.kuivalainen(a)heinola.fi	
Osallistujat	Heinolan kaupunki, Heinolan vanhus- ja vammaisneuvostot, alueen ikäihmiset esimerkiksi eläkeläisyhdistysten kautta	
Aikataulu	03/2022	11/2022
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohde-ryhmä	<p>Hankkeen tavoitteena on edistää ikäihmisten omaehtoista liikkumista parantamalla liikenneturvallisuutta ja liikkumisympäristön esteettömyyttä sekä lisäämällä ikäihmisten tietoisuutta turvallisesta liikkumisesta. Tarkoituksena on luoda toimintamalli, jolla turvallisen ja esteettömän liikkumisen edellytyksiä voidaan systemaattisesti kehittää jatkossa.</p> <p>Heinolassa tehdään jo nykyisellään liikenneturvallisuustyötä, mutta tämän hankkeen kautta pyritään saamaan työlle säännönmukaisuutta ja löytämään uusia toimintatapoja. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on myös hankkeen kohderyhmään kuuluvien, eli ikäihmisten, osallistaminen liikkumisympäristön turvallisuuden ja esteettömyyden kehittämiseen. Hankkeen kohdealueena ovat ikäihmisten useimmin käyttämät reitit, alueet ja palvelukohteet.</p> <p>Hankkeessa keskeisessä roolissa on työn alussa koottava työryhmä, joka koostuu kaupungin edustajista sekä ikäihmisistä, jotka toimivat työssä kokemusasiantuntijoina. Lisäksi voidaan kutsua mukaan myös kaupunginosien edustajia sekä muita tahoja, kuten Liikenneturva. Työn alussa pidettävässä esittelytilaisuudessa kerrotaan hankkeesta ja sen tavoitteista, sekä kutsutaan osallistujia mukaan työryhmän toimintaan. Työryhmän on tarkoitus olla tämän hankkeen ajan toimiva matalan kynnyksen ryhmä, jonka kokoonpano voi vaihdella hankkeen edetessä. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni liikenneturvallisuudesta kiinnostunut ikäihminen voidaan osallistaa hankkeen kautta. Työryhmän on tarkoitus kokoontua yhteensä neljä kertaa: kaksi kertaa kevätkaudella ja kaksi kertaa syyskaudella.</p> <p>Lisäksi työn alkuvaiheessa kootaan benchmarking-katsaus ikäihmisten liikenneturvallisuutta parantavista käytännöistä ja ratkaisuista. Hankkeen aikana selvitetään liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä</p>	

	ikäihmisten käyttämissä kohteissa, alueilla ja reiteillä. Keskeisimmät kohteet valitaan esteettömyyskävelyn kohteiksi. Lopuksi ehdotettavat parantamistoimenpiteet kootaan listaukseksi, joka toimitetaan sekä kaupungille että mahdollisesti kiinteistöjen omistajille.
Ennakoitu tulos	<ul style="list-style-type: none"> - Liikenneturvallisuuksuustyön toimintamalli, jolla turvallisen ja esteettömän liikkumisen edellytyksiä voidaan systemaattisesti kehittää jatkossa, sisältäen vuosikellon - Kooste ikäihmisten käyttämissä kohteista, alueista ja reiteistä Heinolassa. - Liikenneympäristöön kohdistuvien parantamistoimenpiteiden priorisoitu lista. <p>Tavoitteena on, että päästään pilotoimaan liikenneturvallisuuksuustyön uusia toimintatapoja tai käytäntöjä sekä vahvistamaan nykyisiä hyväksi havaittuja toimintatapoja.</p> <p>Hankkeen aikana laaditaan ikäihmisille suunnattavaa liikenneturvallisuuksuviestintää, jotta voidaan lisätä ikäihmisten tietoisuutta turvallisesta liikkumisesta. Hankkeesta ja ajankohtaisista liikenneturvallisuuksusteemoista viestitään myös medialle. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta ja muistuttaa kaikkien liikkujien vastuusta turvallisen liikkumisen edistämisessä.</p>
Lisätietoja hankkeesta	Hankkeen yhteyshenkilöltä Harri Kuivalaiselta [harri.kuivalainen(a)heinola.fi] tai hankkeen konsultilta Rambollilta [yhteyshenkilö Marika Karhu, marika.karhu(a)ramboll.fi].

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	<p>Hankkeen keskeisimpänä tuloksena toimii ikäihmisten liikenneturvallisuuksuuden toimintamalli ja vuosikello. Toimintamalli pyrkii osallistamaan ja aktivoimaan Heinolan ikäihmisiä monipuolisesti ja lisäämään liikenneturvallisuuksutietoutta. Toimintamalli liitetään osaksi Heinolan liikenneturvallisuuksuryhmän toimintaa ja se otetaan käyttöön vuosikellon mukaisesti ensi vuodesta alkaen. Tavoitteena on onnistua luomaan toimintamallin pohjalta osallistavia ja mielenkiintoisia tapahtumia ja tempauksia sekä lisätä liikenneturvallisuuksusaiheista viestintää heinolalaisille.</p> <p>Työssä muodostettiin myös liikenneympäristön kehittämisen kokonaisuus, joka sisältää esteettömien reittien verkoston tavoitetilan, määrittämisperiaatteet sekä liikenneympäristön suunnitteluprosessit. Kokonaisuudella taataan esteettömyyden huomioiminen riittävän aikaisin suunnitteluprosesseissa.</p> <p>Esteettömyys- ja liikenneturvallisuuksuustyön tueksi laadittiin benchmarking-katsaus ikäihmisten liikenneturvallisuuksuutta parantavista käytännöistä ja ratkaisuista Suomessa.</p>
-----------------	--

	<p>Hankkeen aikana kartoitettiin ikäihmisten käyttämiä reittejä, alueita ja palvelukohteita, järjestettiin vuorovaikutuksellinen maastokäynti Tommolan alueella sekä tarkasteltiin esteettömyyden tilaa Heinolan eri taajamissa. Hankkeessa toteutettiin myös pilotointi, jonka kohteeksi työryhmä valitsi esteettömän liikenneympäristön toteutuksen pilotoinnin. Pilotointi kohdennettiin Mustikkahaan Marjatien saneeraukseen, jonka katusuunnitteluun sisällytettiin erilaisia esteettömyysratkaisuja. Lopulliselle katusuunnitelmalle toteutettiin esteettömyysauditointi, jonka tulokset toimitettiin kaupungille.</p> <p>Ikäihmisten työryhmän kokoontumisten lisäksi hankkeen aikana järjestettiin kaikille avoin esittelytilaisuus WPK-talolla 13.4.2022, jossa oli esillä myös Kävelyn turvalliset arkireitit ikääntyvälle väestölle -hanke. Lisäksi osallistuttiin seuraaviin tapahtumiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heinolan seudun omaishoitajat ry:n kuukausikokous 31.8.2022, jossa käsiteltiin ikääntymisen vaikutuksia ajoterveyteen, oman terveyden ja ajoterveyden arviointia sekä omaishoitajan roolia ja sen vaikutuksia jaksamiseen ja liikenteessä liikkumiseen. <p>Kävelyn turvalliset arkireitit ikääntyvälle väestölle -hankkeen asukastilaisuus Möljänpuistossa ja WPK-talolla 14.11.2022. Tämän hankkeen osalta tapahtumassa oli mahdollista keskustella asiantuntijan kanssa liikenneturvallisuudesta, liikennesäännöistä ja esteettömyydestä.</p>
<p>Miten tavoitteet toteutuivat?</p>	<p>Hankkeen tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Tavoitteina olivat ikäihmisten omaehtoisen liikkumisen lisääminen parantamalla liikenneturvallisuutta ja liikkumisympäristön esteettömyyttä sekä lisätä osallisuutta sekä tietoutta turvallisesta liikkumisesta. Tavoitteet saavutettiin laajalla yhteistyöllä kaupungin, paikallisten ikäihmisten, yhdistysten, järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Luodun toimintamallin sekä liikenneympäristön kehittämisen kokonaisuuden avulla teemoja edistetään jatkossakin säännönmukaisesti.</p>
<p>Arvio hankkeen vaikutuksista liikenneturvallisuudelle</p>	<p>Hankkeessa toteutettiin työryhmälle kohdistettu palautekysely. Työryhmään osallistuneet kokivat päässeensä vaikuttamaan merkittävästi hankkeen sisältöön ja kokivat osallistumisensa työryhmän tilaisuuksiin hyödyllisiksi. Hankkeen aikana tilaisuuksien kautta on tavoitettu laajasti paikallisia ikäihmisiä. Tilaisuuksissa on käsitelty liikenneturvallisuus- ja esteettömyysaiheita sekä keskusteltu liikennesäännöistä sekä ikääntymisen vaikutuksista liikenteessä liikkumiseen ja autolla ajamiseen.</p> <p>Jatkossa mm. toimintamallin kautta tavoitetaan ikäihmisiä erilaisten osallistavien tapahtumien ja tempausten muodossa. Myös liikenneturvallisuuksaiheiseen viestintään panostetaan paikallisissa julkaisuissa.</p>
<p>Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?</p>	<p>Haasteeksi hankkeessa koettiin tiedon jakaminen ja sen varma välittyminen kaikille osapuolille. Eryteisesti ikäihmisten hankkeissa tulee huolehtia, että välitetty tieto saavuttaa kohderyhmänsä onnistuneesti ja että sisältö on saavutettavaa. Ikäihmisten kanssa viestimistä hankaloittaa muun muassa se, että kaikilla ei ole käytössään sähköisiä viestintävälineitä, kuten sähköpostia.</p>

	<p>Liikenneturvallisuus ja esteettömyys ovat teemoja, jotka ovat isoja ja monikulmaisia kokonaisuuksia. Teemojen edistämisen kannalta on tärkeää lisätä tietoutta viestimällä, osallistamalla ja tapahtumia järjestämällä. Kaikkien osapuolien avoin ja läpinäkyvä toimintakulttuuri tuo hyvän lopputuloksen. Yhtenä oppina toimii myös se, että aktiivisuudella ja pienilläkin toimenpiteillä voi saada aikaan merkittävän lopputuloksen.</p>
--	--